

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

nimi: Eesti Evangeelne Luterlik Kirik

registrikood: 80208720

tänavatalu nimi, Kiriku plats 3
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthnumber: 10130

telefon: +372 6277350

e-posti aadress: konsistoorium@eelk.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	7
Bilanss	7
Tulemiaruanne	8
Rahavoogude aruanne	9
Netovara muutuste aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	11
Lisa 2 Raha	13
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	14
Lisa 4 Varud	14
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	15
Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	15
Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud	16
Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud	17
Lisa 9 Materiaalsed põhivarad	18
Lisa 10 Kasutusrent	18
Lisa 11 Laenukohustised	19
Lisa 12 Võlad ja ettemaksed	20
Lisa 13 Tingimuslikud kohustised ja varad	20
Lisa 14 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	20
Lisa 15 Liikmetelt saadud tasud	21
Lisa 16 Annetused ja toetused	21
Lisa 17 Tulu ettevõtlusest	22
Lisa 18 Muud tulud	22
Lisa 19 Jagatud annetused ja toetused	22
Lisa 20 Mitmesugused tegevuskulud	22
Lisa 21 Tööjõukulud	23
Lisa 22 Muud kulud	23
Lisa 23 Intressikulud	23
Lisa 24 Intressitulud	23
Lisa 25 Seotud osapooled	23
Lisa 26 Konsolideerimata põhjaruanded	25
Aruande allkirjad	27
Vandeaudiitori aruanne	28

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku (EELK) tegevus 2023. aastal

Eesti Evangeelne Luterlik Kiriku põhiandmed

EELK Põhikirjas on sätestatud, et Eesti Evangeelne Luterlik Kirik (EELK) on vaba rahvakirik, kellel on enesekorralduse ja omavalitsemise õigus. EELK ülesanne on Jumala Sõna kuulutamine ja sakramentide jagamine ning sellest tulenevalt haridus-, diakoonia- ja misjonitöö tegemine ja muul viisil kristliku usu ja armastuse levitamine, edendamine ja süvendamine. Oma ülesannet täites seisab EELK Jumala loodud elu pühaduse eest ning teenib kõlblust, õiglust ja rahu ühiskonnas ja üksikinimeste elus.

EELK koosneb keskvalitsusest ehk konsistooriumist, eraldi registreeritud kogudusest ja eraldi registreeritud allasutustest, kes kõik esitavad eraldi majandusaruanded, mistõttu koguduste ja allasutuste finantsandmeid käesolevas aruanne ei hõlma. Allasutustena on käesolevas aruandes konsolideeritud OÜ Kiriku Varahaldus.

EELK kõrgeim otsustuskogu on EELK Kirikukogu ehk kiriku parlament, kuhu kuulub üle Eesti moodustatud 12 praostkonna sinodi poolt valitud kirikukogu saadikute ja kirikuvalitsuse (EELK Konsistoorium) liikmetega kokku 66 liiget. Kirikukogu juhataja on peapiiskop Urmas Viilma, keda abijuhatajatena aitavad ilmikabijuhataja Riivo Sinijärv ja kirikuvalitsuse liige, assessor Marko Tiitus. Kirikukogu koguneb regulaarselt kaks korda aastas, kevadel ja sügisel.

Kirikukogude vahelisel ajal juhib kiriku tööd EELK Konsistoorium ehk kirikuvalitsus, kuhu kuuluvad ameti poolest peapiiskop, piiskopid ja iga nelja aasta tagant valitavad kantsler ja kuni neli assessorit. 2023. aastal tegutses EELK Konsistoorium koosseisus: peapiiskop Urmas Viilma, piiskopid Joel Luhamets ja Tiit Salumäe, kantsler Andrus Mõttus ja assessorid Katrin-Helena Melder, Ove Sander, Marko Tiitus ja Anti Toplaan. Konsistoorium koguneb küsimusi arutama ja otsuseid langetama regulaarselt igas kuus.

2023. aasta lõpul siirdus piiskop Tiit Salumäe emerituuri. 28. novembril otsustas Kirikukogu toetada peapiiskop Urmas Viilma ettepanekut valida EELK uuteks piiskoppideks assessorid Ove Sander, Marko Tiitus ja Anti Toplaan.

EELK statistilised põhinäitajad

Aruandeaastal oli EELK-s 169 kogudust. Statistilised andmed on käesolevas aruandes esitatud lõplike aruannete puudumise tõttu 164 koguduse kokkuvõtteks. Kokku oli 164 koguduses 146 620 liiget. 2022. aastal oli sama näitaja 163 koguduse kohta 148 736 liiget. Aruandeaastal oli EELK 164 koguduse annetajaliikmeid kokku 21 334, mis 2022. aastal oli 163 koguduse kohta 22 241 liiget.

Kokku peeti 2023. aastal EELK kogudustes 14 270 jumalateenistust (aasta varem, 2022. aastal, peeti 13 782 jumalateenistust). Veebis kanti üle 784 (2022. aastal 778) jumalateenistust. Seoses pandeemia möödumisega on taastumas kirikus jumalateenistustel ja talitustel füüsiliselt osalevate inimeste arv, mis oli aruandeaastal üle 150 000 rohkem kui aasta varem. Kokku

osales kõikide EELK koguduste peale 2023. aastal erinevatel kiriklikel sündmustel 691 462 inimest (2022. aastal 686 389 inimest).

Ametitalituste statistikasse on koroonaperiood siiski oma jälje jätnud. 2023. aastal ristiti 978 inimest (2022. aastal 1035), leeritati 836 (2022. aastal 848), laulatati 169 paari (2022. aastal 227) ja maeti 2465 inimest (2022. aastal 2705).

Kirikumuusika valdkonnas osales aruandeaastal 2107 inimest (2022. aastal 2047). Muusikakollektiivide arv on pisut kasvanud: 2023. aastal oli muusikakollektiive 115 (2022. aastal 112). Samal ajal vähenes pisut 2023. aastal kirikukontsertide arv 1519 kontserdini (2022. aastal 1539).

Koguduste lastetöös osales regulaarselt 1258 last (2022. aastal 1327). Samuti näitas kahanemist koguduste noortetöös regulaarselt osalevate noorte arv, mis oli aruandeaastal 218 (2022. aastal 243).

Koguduste varad ja majandamine

EELK koguduste ja asutuste kasutuses on üle Eesti ligi 200 kirikuhoonet ja kabelit, lisaks samas suurusjärgus muid hooneid. Suurem osa sakraalhoonetest, aga ka peaaegu kõik pastoraadid, köstrimajad ja leerimajad on muinsuskaitse all. Muinsuskaitseameti andmetel kuulub 40% Eesti kunstiväärtuslikust vallasvarast EELK kogudustele. Koguduste kasutuses on 1560 ha metsamaad, 1245 ha haritavat maad ja 920 ha on muu maa sihtotstarbega.

EELK koguduste sissetulekud kokku moodustasid 2023. aastal 15,25 milj eurot (2022. aastal 12,96 milj), millest 3,93 milj moodustasid sihttoetused kirikute restaureerimiseks ja projektide läbiviimiseks (2022. aastal 4,15 milj). Annetustena kogusid EELK kogudused aruandeaastal 4,03 milj eurot (2022. aastal 4,17 milj). Välisannetusi kogunes 966 166 eurot (2022. aastal 773 000 eurot). Kinnisvaratulu oli EELK kogudustel aruandeaastal kokku 2,49 milj (2022. aastal 2,09 milj).

Kogudustele kuuluva kinnisvara, sh sakraalhoonete ja teiste ajalooliste mälestiste renoveerimiseks kulutati 2023. aastal 4,98 milj (2022. aastal 4,76 milj). Koguduste töötajate palkadeks kulus 2023. aastal 5,5 milj (2022. aastal 4,8 milj). Kokku oli EELK kogudustel 2023. aastal kulusid 14,9 milj (2022. aastal 14,14 milj).

2023. aastal on EELK ja ka EELK kogudused olnud suure majandusliku surve all ja kulud on ületanud tulusid. Olulise osa koguduste väljaminekutest moodustasid arved elektri ja gaasi eest. Kõrge inflatsioon on kasvatanud niigi madalatele keskmistele palkadele palgasurvet veelgi.

Olulisemad remondi- ja ehitustööd kogudustes

Pühitseti Jõgeva uus kirik. Jõelähtme kirikus restaureeriti oreli prospekt ning valmis madal paeaed palverännuraja ümber. Prangli pühakoja 175. aastapäeva puhul sai restaureeritud sealne altarimaal. Uue põranda sai Aegviidu kirikuhoone. Puhastati ja restaureeriti Kirbla kiriku altarimaal. Alustati Lihula kiriku akende restaureerimist ja Märjamaa kiriku katuse rekonstrueerimist. Restaureeriti Varbla kiriku kaks kroonlühtrit ning kaks kantsli küünlajalga.

Jätkusid Keila kiriku katuse remonditööd: korda sai kooriruumi katus. Taastati Nissi kiriku põhjakülje üks piilar. Saardes restaureeriti sai kiriku peauks, sealne kirik sai ka uue elektrisüsteemi, valmisid pastoraadi vundamendi hüdroisolatsiooni ning veetõrjetööde teostusprojekt ning kiriku tarindite uuringu aruanne. Väandras remonditi kiriku käärkamber ja tehti oreli kapitaalremont. Pühitseti Abruka kabel. Põide kirik sai endale uue oreli, mis toodi 2019. aastal Soomest ja mille ehitas ümber Hardo Kriisa. Valmis Pühalepa kiriku tornikiiver. Valmisid Mustamäe kiriku esimese ning teise korruse ruumid. Restaureeriti Tallinna Toomkiriku torni kiviosa, avakatted ja tunnikellad. Katuse vasetöö pälvis tunnustust ka rahvusvaheliselt, võites maailma parima metallkatuse tiitli. Tallinna Kaarli kirikus toimus tormist kahjustunud parapeti remont ning ehistorni eemaldamine; kahe kroonlühtri ja 20 seinabraa restaureerimine; põhjatorni kolme ukse tulepüsivustööd käärkambri ja organistide ruumi uste restaureerimine ning lõunafassaadi nelja akna restaureerimine. Avinurmel ja Kursis vahetati pastoraatide katused. Restaureeriti Kodavere kiriku torn. Valmis Tartu Maarja kiriku torn ja seitse korrust selle alla jäävas osas. Tartu Pauluse kirikus pühitseti krüpti vitraažid (3 tk, autoriks Dolores Hoffmann) ning renoveeriti kiriku välisüksed. Tartu Peetri kirikus remonditi rõdukorruste seinad ja peasissekäigu sein ning ukse portaal. Parandati ka kiriku küttesüsteemi ja altari valgusteid. Tormas toimusid kiriku tornikiivri avariitööd. Vara Birgitta kiriku aed sai täies ulatuses korrastatud. Uue põranda sai Laatre kiriku käärkamber. Siseremont toimus Nõo kirikus. Kõpu kirikus restaureeriti rõdukandmik, värviti kirikusaali seinad ja kogu rõdualune lagi. Lõppesid Suure-Jaani kiriku pikihoone katuse puitkonstruktsiooni restaureerimistööd. Remonditi Viljandi Jaani kiriku trepp, korrastati peauks ja restaureeriti kaks kroonlühtrit. Restaureeriti Haljala kiriku põhja- ja läänekülje välisfassaad. Ilumäe kiriku torn sai uue kella. Narva Aleksandri kirikus viidi läbi kiriku suure saali varisemiseohu kõrvaldamise restaureerimistööd. Remonditi ja värviti Rakvere kiriku põhja- ja läänekülje fassaad ning kirikutorni plekk. Pindi kirik sai endale uue trepi, ukse ning kaldtee. Põlvas restaureeriti kirikusaali lagi ja üks akendest. Pühitseti ka Urvaste kiriku uus katus.

Kirikufondi (EELK Toetusfondi) abi kogudustele

Eraalgatuslik EELK Toetusfond ehk Kirikufond, mis ei ole juriidiliselt EELKga seotud, kuid on seda läbi ettevõtjatest EELK koguduste liikmete, suunas erinevate koguduste toetuseks 2023. aastal enam kui 330 000 eurot.

EELK rahvusvaheline ja oikumeeniline koostöö. EELK jätkas 2023. aastal aktiivsete rahvusvaheliste suhetega. EELK kuulub asutajaliikmena 1947. aastal loodud Luterlikku Maailmaliitu, üleilmsesse osaduskonda, mis ühendab 99 riigis tegutsevad 150 kirikut ühtekokku 75,5 miljoni liikmega. Luterliku Maailmaliidu peasekretäriks on EELK vaimulik õpetaja Anne Burghardt.

EELK kuulub ka maailma suurimasse oikumeenilisse organisatsiooni – Kirikute Maailmanõukokku, mis loodi 1948 ning kuhu kuulub 352 erinevate konfessioonide kirikut 120 riigist ühtekokku 580 miljoni liikmega.

Euroopa tasandil kuulub EELK kahte osaduskonda ja ühte oikumeenilisse organisatsiooni: aastast 1975 Evangeelsete Kirikute Osadusse Euroopas (endise nimega Leuenbergi

kirikuosadus, mis asutati 1973 ning ühendab 94 protestantlikku kirikut) ning asutajaliikmena 1996 loodud, Põhja- ja Baltimaade ja Briti saarte luterlikke kirikuid ning Briti saarte, Portugali ja Hispaania anglikaani kirikuid ühendavasse Porvoo Osaduskonda; samuti asutajaliikmena 1959 rajatud Euroopa Kirikute Konverentsi, mis ühendab 114 erinevate konfessioonide kirikut.

Luterlike laste- ja haridusasutuste olulisem statistika ja sündmused

EELK kogudustega on seotud neli kristlikku üldhariduslikku erakooli: Tallinna Toomkool (asutaja Tallinna Piiskoplik Toomkogudus), Kaarli Kool (asutaja Tallinna Toompea Kaarli kogudus), Tartu Luterlik Peetri kool (asutajad Tartu Peetri kogudusega seotud inimesed) ning Põlva Jakobi Kool (asutaja Põlva Maarja kogudus). Viimatinimetatu iseseisvus 2023. aastal, olles varem neli aastat tegutsenud Tartu Luterliku Peetri Kooli Põlva õppekohana.

Neis luterlikes koolides on lisaks tavapärasele, riiklikus õppekavas sätestatud üldharidusele võimalik õppida ka konfessionaalset luterlikku usuõpetust, samuti tähistatakse kirikupühi, koolielu juurde kuuluvad palvused jmt hingeharidusega seonduv.

Lasteaiad ja laste päevahoiud tegutsesid 2023. aastal Põlva Maarja koguduse, Tallinna Toompea Kaarli koguduse, Tallinna Püha Vaimu koguduse ja Viljandi Jaani koguduse juures.

Allolev konsolideeritud aruanne kirjeldab tütarettevõtte OÜ Kiriku Varahaldus 2023. aasta tegevust.

Kiriku Varahaldus OÜ

Osaühingu Kiriku Varahaldus põhitegevuseks on jätkuvalt nii ettevõtte enda omandisse kuuluva kui ka Eesti Evangeelsele Luterlikule Kirikule kuuluva kinnisvara haldamine ja arendamine, eesmärgiga teenida pikaajalist tulu vara väljaüürimise või rentimise kaudu. Ettevõtte üüripindade portfellis on Tallinnas Kentmanni 6, Tatari 25, Maakri 29, Tehnika 115, Lastekodu 6a ja Jõhvis Rakvere 8 asuvad äripinnad ning paar Tallinnas asuvat korterit. Lisaks haldab ettevõtte hooneid aadressidel Kiriku plats 3 ja Magdaleena 12 Tallinnas.

Juba mitmendat aastat jätkuvates keerulistes majandustingimustes võib lugeda Osaühingu Kiriku Varahaldus 2023 majandusaasta rahuldavaks. Osaühingu pikaajaline majanduslik jätkusuutlikkus ja võime ka edaspidi täita võetud kohustused ning tasuda investeerimislaenuid kahtluse all ei ole.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	630 428	1 795 280	2
Nõuded ja ettemaksed	2 696 640	1 669 277	3,5
Varud	87 730	81 490	4
Kokku käibevarad	3 414 798	3 546 047	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	131 527	130 809	7
Nõuded ja ettemaksed	411 900	877 289	3
Kinnisvarainvesteeringud	16 990 516	16 478 091	8
Materiaalsed põhivarad	949 938	1 677 740	9
Kokku põhivarad	18 483 881	19 163 929	
Kokku varad	21 898 679	22 709 976	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	48 775	97 860	11
Võlad ja ettemaksed	1 391 405	1 530 556	12
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	0	697 413	14
Kokku lühiajalised kohustised	1 440 180	2 325 829	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	1 411 741	1 452 899	11
Kokku pikaajalised kohustised	1 411 741	1 452 899	
Kokku kohustised	2 851 921	3 778 728	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	520 188	520 188	
Reservid	50 021	50 021	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	18 361 039	18 258 756	
Aruandeaasta tulem	115 510	102 283	
Kokku netovara	19 046 758	18 931 248	
Kokku kohustised ja netovara	21 898 679	22 709 976	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	298 422	297 506	15
Annetused ja toetused	1 076 190	1 138 770	14,16
Tulu ettevõtlusest	1 351 913	1 505 182	17
Muud tulud	1 123 002	1 152 373	18
Kokku tulud	3 849 527	4 093 831	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-425 646	-359 944	19
Mitmesugused tegevuskulud	-1 009 264	-1 218 302	20
Tööjõukulud	-2 001 749	-2 077 800	21
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-356 209	-358 584	8,9
Muud kulud	-38 439	-47 294	22
Kokku kulud	-3 831 307	-4 061 924	
Põhitegevuse tulem	18 220	31 907	
Intressitulud	169 891	106 303	24
Intressikulud	-73 321	-36 694	23
Muud finantstulud ja -kulud	720	767	
Aruandeaasta tulem	115 510	102 283	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	18 220	31 907	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	356 209	358 584	8,9
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	0	-58 975	
Muud korrigeerimised	0	1 608	
Kokku korrigeerimised	356 209	301 217	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-9 065	3 327	
Varude muutus	-6 240	17 451	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-836 564	-734 296	
Muud rahavood põhitegevusest	0	767	
Kokku rahavood põhitegevusest	-477 440	-379 627	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	0	95 000	
Tasutud kinnisvarainvesteeringute soetamisel	-140 833	0	8
Tasutud muude finantsinvesteeringute soetamisel	0	-1	
Antud laenud	-747 000	-1 036 857	
Antud laenude tagasimaksed	207 779	204 820	
Laekunud intressid	156 206	90 320	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-523 848	-646 718	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	-90 243	-96 633	
Makstud intressid	-73 321	-36 694	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-163 564	-133 327	
Kokku rahavood	-1 164 852	-1 159 672	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	1 795 280	2 954 952	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-1 164 852	-1 159 672	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	630 428	1 795 280	

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

				Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Reservid	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	520 188	50 021	18 258 756	18 828 965
Aruandeaasta tulem	0	0	102 283	102 283
31.12.2022	520 188	50 021	18 361 039	18 931 248
Aruandeaasta tulem	0	0	115 510	115 510
31.12.2023	520 188	50 021	18 476 549	19 046 758

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid. Kõik välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused, hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpannga valuutakursside alusel. Välisvaluuta tehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Tütarettevõtetele loetakse ettevõtte, kus emaettevõtte osalus on suurem kui 50% ja milles kontsern aruandeperioodil omas sisulist kontrolli ettevõtte tegevuse üle.

Konsolideeritud aruande koostamine

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõik tütarettevõtted. Elimineeritud on kõik kontsernisisesed nõuded ja kohustused, kontserni ettevõtete vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldatakse konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a investeringud tütar- ja sidusettevõtetesse, mis konsolideerimata aruandes on kajastatud soetusmaksumuses.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu ning muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid, sh. laenu nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdiseväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina., arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevaid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega seotud transpordikulutusi, millest on maha aravutud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus.

Varude kuluks kandmisel kasutatakse individuaalse hindamise meetodit.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna on kajastatud kinnisvaraobjekte (maa, hoone), mida ettevõtte hoiab renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasutata enda majandustegevuses. Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid kulusi.

Kinnisvarainvesteeringud kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud allahindlused väärtuse langusest). Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit.

Amortisatsioonimäär määratakse igale kinnisvarainvesteeringu objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Kinnisvarainvesteeringute kasulik eluiga on 50-100 aastat (uus-ehitised) (amortisatsioonimäär 1-2% aastas). Kui on märke sellest, et varaobjekti eluiga või lõppväärtus on oluliselt muutunud, tehakse muudatused vara amortiseerimises edasiulatuvalt.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 1000 euro.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuluseid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

* Masinad, inventar ja muud seadmed 30-40%

* Hooned ja ehitised 2%

Piiramata kasutuseaga objekte (maa, püsiva väärtusega kunstiteosed, muuseumieksponaadid ja raamatud) ei amortiseerita.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1000**Rendid**

Ettevõtte kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Rendimaksud jaotatakse intressi kuluks ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Kapitalirenti tingimustel renditud vara amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga.

Kapitalirentina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna. Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluv summas.

Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasel väärtusel (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Tulud

Liikmetelt saadud tasud, saadud annetused ja toetused kajastatakse tuluna hetkel, mil need on laekunud või nende laekumine on praktiliselt kindel.

Tulu ettevõtlusest ja muud tulud kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, lähtudes valmidusastme meetodist.

Renditulu kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Tulumaksumääraks 20/80 väljamakstavalt dividendide või maksustatavate kulude netosummalt.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis tekkis, kui kogu vaba omakapital makstaks välja dividendidena, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

Seotud osapooled

Seotud osapool on isik või ettevõtte, kes on seotud aastaaruannet koostava majandusorganisatsiooniga. Isik või selle isiku lähedane pereliige (st pereliige, kelle puhul võib eeldada olulise mõju olemasolu, näiteks abikaasa, elukaaslane või laps) on seotud aruandva ettevõttega, kui see isik:

- (a) on aruandva ettevõtte või selle emaettevõtte juhtkonna liige (st isik, kellel on volitused ettevõtte tegevuse kavandamiseks, juhtimiseks ja kontrollimiseks otseselt või kaudselt, ning kes kannab selle eest vastutust); või
- (b) omab kontrolli või olulist mõju aruandva ettevõtte üle (näiteks läbi aktsiasaluse).

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Raha ja pangakontod	630 428	1 795 280
Kokku raha	630 428	1 795 280

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	54 780	54 780	0	0	
Ostjatelt laekumata arved	54 780	54 780	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	21 402	21 402	0	0	5
Laenunõuded	2 948 789	2 536 889	85 900	326 000	
Muud nõuded	51 341	51 341	0	0	
Intressinõuded	51 341	51 341	0	0	
Ettemaksed	2 228	2 228	0	0	
Muud makstud ettemaksed	2 228	2 228	0	0	
Tähtajaline hoius	30 000	30 000	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	3 108 540	2 696 640	85 900	326 000	

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	87 463	87 463	0	0	
Ostjatelt laekumata arved	87 463	87 463	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	5 388	5 388	0	0	
Laenunõuded	2 409 568	1 532 279	877 289	0	5
Muud nõuded	37 656	37 656	0	0	
Intressinõuded	37 656	37 656	0	0	
Ettemaksed	6 491	6 491	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	6 491	6 491	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 546 566	1 669 277	877 289	0	

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Lõpetamata toodang	87 730	81 490
Lõpetamata projektid	87 730	81 490
Kokku varud	87 730	81 490

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2023		31.12.2022	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	7 733	0	8 205
Üksikisiku tulumaks	0	22 160	0	24 701
Erisoodustuse tulumaks	0	-484	0	436
Sotsiaalmaks	0	40 454	0	46 878
Kohustuslik kogumispension	0	1 629	0	1 807
Töötuskindlustusmaksed	0	779	0	1 316
Ettemaksukonto jääk	21 402		5 388	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	21 402	72 271	5 388	83 343

Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad (eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2022	31.12.2023
11014962	Kiriku Varahaldus OÜ	Eesti	Kinnisvara haldamie	100	100

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:		
Tütarettevõtja nimetus	31.12.2022	31.12.2023
Kiriku Varahaldus OÜ	1 172 643	1 172 643
Kokku tütarettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	1 172 643	1 172 643

Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud

(eurodes)

			Kokku
	Aktsiad ja osad	Muud	
31.12.2021	3 724	1 537	5 261
Soetamine	0	127 156	127 156
Muud	-1 135	-473	-1 608
31.12.2022	2 589	128 220	130 809
			Kokku
	Aktsiad ja osad	Muud	
31.12.2022	2 589	128 220	130 809
Muud	718		718
31.12.2023	3 307	128 220	131 527

AKTSIAD ja OSAD

Kentmani 6 KÜ osamaks summas 2.359,00 eurot

Kuldnoka 4 KÜ osamaks summas 235,00 eurot

MUUD

EELK Diakoonia-ja Ühiskonnatöö SA sissemaks 1000,00 eurot

SA EELK Usuteaduse Instituudi sissemaks summas 127.156,00 eurot.

Muud summas 64,00 eurot

Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Soetusmaksumuse meetod			
			Kokku
	Maa	Ehitised	
31.12.2021			
Soetusmaksumus	2 953 386	16 796 083	19 749 469
Akumuleeritud kulum	0	-2 812 445	-2 812 445
Jääkmaksumus	2 953 386	13 983 638	16 937 024
Amortisatsioonikulu	0	-331 778	-331 778
Ümberliigitamised	0	-127 155	-127 155
31.12.2022			
Soetusmaksumus	2 953 386	16 649 083	19 602 469
Akumuleeritud kulum	0	-3 124 378	-3 124 378
Jääkmaksumus	2 953 386	13 524 705	16 478 091
Ostud ja parendused	0	140 833	140 833
Amortisatsioonikulu	0	-329 808	-329 808
Ümberliigitamised	504 902	196 498	701 400
31.12.2023			
Soetusmaksumus	3 458 288	17 235 514	20 693 802
Akumuleeritud kulum	0	-3 703 286	-3 703 286
Jääkmaksumus	3 458 288	13 532 228	16 990 516

	2023	2022
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	1 049 897	1 058 051
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	572 497	675 762

Põhivaradest liigitati ümber kinnisvarainvesteeringuks hoonestusõigusega kasutada antud kinnistu (lisa9).

Lisa 9 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

				Kokku
	Maa	Ehitised	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2021				
Soetusmaksumus	1 060 120	1 380 763	12 146	2 453 029
Akumuleeritud kulum	0	-701 240	-11 219	-712 459
Jääkmaksumus	1 060 120	679 523	927	1 740 570
Amortisatsioonikulu	0	-26 805	0	-26 805
Müügid (jääkmaksumuses)	0	-36 025	0	-36 025
31.12.2022				
Soetusmaksumus	1 060 120	1 320 047	12 146	2 392 313
Akumuleeritud kulum	0	-703 354	-11 219	-714 573
Jääkmaksumus	1 060 120	616 693	927	1 677 740
Amortisatsioonikulu	0	-26 402	0	-26 402
Ümberliigitamised	-504 902	-196 498	0	-701 400
31.12.2023				
Soetusmaksumus	555 218	874 449	927	1 430 594
Akumuleeritud kulum	0	-480 656	0	-480 656
Jääkmaksumus	555 218	393 793	927	949 938

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2023	2022
Ehitised	0	95 000
Kokku	0	95 000

Põhivaradest liigitati hoonestusõigusega kasutada antud kinnistu ümber kinnisvarainvesteeringuks (lisa8).

Lisa 10 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2023	2022
Kasutusrenditulu	1 049 897	1 083 138

Rendile või üürile antud varade bilansiline jääkmaksumus		
Kinnisvarainvesteeringud	9 600 044	9 587 112
Kokku	9 600 044	9 587 112

Lisa 11 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Swedbank/13-058160	1 460 516	48 775	1 411 741	0	5,92	EUR	18.01.2027
Pikaajalised laenud kokku	1 460 516	48 775	1 411 741				
Laenukohustised kokku	1 460 516	48 775	1 411 741				
	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Swedbank/13-058160	1 550 759	97 860	1 452 899	0	Euribor+1,85	EUR	18.01.2027
Pikaajalised laenud kokku	1 550 759	97 860	1 452 899				
Laenukohustised kokku	1 550 759	97 860	1 452 899				

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus		
	31.12.2023	31.12.2022
Ehitised	3 585 675	3 670 719
Kokku	3 585 675	3 670 719

Tagatiska: Tatari 23a/25 parkimiskoad ja kinnistu Jõhvis Rakvere tänaval.

Lisa 12 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	41 786	41 786	
Maksuvõlad	72 271	72 271	5
Saadud ettemaksed	1 277 348	1 277 348	
Tulevaste perioodide tulud	1 193 137	1 193 137	
Muud saadud ettemaksed	84 211	84 211	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 391 405	1 391 405	

	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	68 746	68 746	
Maksuvõlad	83 343	83 343	5
Saadud ettemaksed	1 378 467	1 378 467	
Tulevaste perioodide tulud	1 358 146	1 358 146	
Muud saadud ettemaksed	20 321	20 321	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 530 556	1 530 556	

Lisa 13 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	1 690 812	1 547 297
Tulumaksukohustus võimalikelt dividendidelt	275 248	386 825
Kokku tingimuslikud kohustised	1 966 060	1 934 122

Tingimusliku tulumaksukohustuse arvestamisel on arvestatud tütarettvõtja jaotamata kasumiga. Emaettevõtja on mittetulundusühing ja dividendide ei maksta.

Lisa 14 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2021	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2022
	Kohustised		Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks			
EV RIIGIEELARVEST	1 351 476	-654 063	697 413
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 351 476	-654 063	697 413
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	1 351 476	-654 063	697 413
	31.12.2022	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2023
	Kohustised		Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks			
EV RIIGIEELARVST	697 413	-697 413	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	697 413	-697 413	0
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	697 413	-697 413	0

Lisa 15 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2023	2022
Mittesihtotstarbelised tasud		
Kirikumaksud	298 422	297 506
Kokku liikmetelt saadud tasud	298 422	297 506

Lisa 16 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2023	2022
Mittesihtotsatabelised annetused ja toetused	1 076 190	1 138 770
Kokku annetused ja toetused	1 076 190	1 138 770
sh eraldi riigieelarvest	820 558	780 522
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	0	19 000
Muud	255 632	339 248

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2023	2022
Rahaline annetus	1 076 190	1 138 770
Kokku annetused ja toetused	1 076 190	1 138 770

Lisa 17 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2023	2022
Rendiga seotud tulud	1 345 140	1 504 089
Remonditeenus ja muud	3 653	0
Muud	3 120	1 093
Kokku tulu ettevõtlusest	1 351 913	1 505 182

Lisa 18 Muud tulud

(eurodes)

	2023	2022
Kasum materiaalsete põhivarade müügist	0	58 975
Trahvid, viivised ja hüvitised	2 164	0
Teenistustasud kogudustest	1 054 293	965 561
Muud laekumised kogudustest	46 233	19 603
Konsistooriumi põhiteg.laekunud vahendid	10 604	37 889
Usuteaduse Instituudi põhiteg.laekunud vahendid	0	63 326
Praostkondade põhiteg.laekunud vahendid	9 708	6 657
Muud	0	362
Kokku muud tulud	1 123 002	1 152 373

Lisa 19 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2023	2022
Põhikirjaline tegevus	425 646	359 944
Kokku jagatud annetused ja toetused	425 646	359 944

Lisa 20 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2023	2022
Kaubad, teenused	867 418	1 083 131
Põhikirjalised tegevuskulud	141 846	135 171
Mitmesugused tegevuskulud		
Kokku mitmesugused tegevuskulud	1 009 264	1 218 302

Lisa 21 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	1 510 335	1 564 285
Sotsiaalmaksud	491 414	513 515
Kokku tööjõukulud	2 001 749	2 077 800
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	119	128

Lisa 22 Muud kulud

(eurodes)

	2023	2022
Liikmemaksud	19 526	23 063
Maamaks	18 913	20 543
Muud	0	3 688
Kokku muud kulud	38 439	47 294

Lisa 23 Intressikulud

(eurodes)

	2023	2022
Intressikulu laenudelt	73 321	36 694
Kokku intressikulud	73 321	36 694

SWEDBANK pikaajalise laenu intress 2023.aastal 36.694.00 eurot

Lisa 24 Intressitulud

(eurodes)

	2023	2022
Intressitulu laenudelt	169 891	106 303
Kokku intressitulud	169 891	106 303

Lisa 25 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2023	31.12.2022
Füüsilisest isikust liikmete arv	168 180	155 163
Juriidilisest isikust liikmete arv	169	169

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2023	2022
Arvestatud tasu	311 313	300 436

Eesti Evangeelne Luterlik Kirik

Registrikood 80208720

BILANSS

	31.12.2023	31.12.2022
VARAD		
Käibevarad		
Raha	497.016	1.432.411
Nõuded ostjate vastu	18.863	51.975
Maksude ettemaksed	3.503	3.508
Laenunõuded	2.638.603	1.666.031
Intressinõuded	51.341	37.657
Viitlaekumised	30.000	4.070
Käibevarad kokku	3.239.326	3.195.652
Põhivarad		
Tütarettevõtte osad	1.172.643	1.172.643
Muud aktsiad ja osad	128.937	128.221
Laenunõuded	4.483.905	5.071.006
Kinnisvarainvesteeringud	8.315.555	7.784.464
Materiaalsed põhivarad	949.938	1.677.740
Põhivarad kokku	15.050.978	15.834.074
VARAD kokku	18.290.304	19.029.726
KOHUSTISED JA NETOVARA		
Kohustised		
Saadud ettemaksed	9.002	1
Hankijatele tasumata arved	2.948	25.549
Maksuvõlad	54.540	62.257
Viitvõlad	1.193.137	1.297.400
Sihtotstarbelised toetused	-	697.413
Lühiajalised kohustised kokku	1.259.627	2.082.620
Netovara		
Püsivate piirangutega netovara	520.188	520.188
Eelmiste perioodide tulem	16.426.918	16.382.072
Aruandeaasta tulem	83.571	44.846
Kokku netovara	17.030.677	16.947.106
KOHUSTISED JA NETOVARA kokku	18.290.304	19.029.726

EELK KONSISTOORIUM

Registrikood 80208720

TULEMIARUANNE

	2023.a.	2022.a.
Tulud		
Liikmetelt saadud tasud	298.422	297.506
Annetused ja toetused	1.076.190	1.145.137
Tulu ettevõtlusest	74.920	97.420
Muud tulud ja laekumised	1.120.838	1.163.707
Kokku tulud	2.570.370	2.703.770
Kulud		
Jagatud annetused	-425.646	-359.944
Mitmesugused tegevuskulud	-418.400	-495.071
Tööjõukulud	-1.797.965	-1.890.955
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-196.710	-199.320
Muud kulud	-29.434	-38.312
Kokku kulud	-2.868.155	-2.983.602
Põhitegevuse tulem	-297.785	-279.832
Intressitulud	380.637	324.482
Muud finantstulud ja -kulud	719	196
Aruandeaasta tulem	83.571	44.846

EELK KONSISTOORIUM

Registrikood 80208720

RAHAVOOGUDE ARUANNE

	2023.a.	2022.a.
<u>Rahavoog põhitegevusest</u>		
Põhitegevuse tulem	-297.785	-279.832
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum	196.710	199.320
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-	-58.975
Muud korrigeerimised	-	-21.831
Kokku korrigeerimised	196.710	118.514
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	37.188	82.183
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-822.991	-723.036
Muud rahavood äritegevusest	505	196
Kokku rahavood põhitegevusest	-886.373	-801.975
<u>Rahavoog investeerimistegevusest</u>		
Laekunud põhivara müügist	-	95.000
Tasutud Sihtasutuse sissemakse		-1
Antud laenud	-747.000	-1.036.857
Antud laenude tagasimaksed	361.530	386.592
Laekunud intressid	366.448	212.458
Kokku rahavoog investeerimistegevusest	-19.022	-342.808
Kokku rahavood	-905.395	-1.144.783
Rahajäägi muutus		
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	1.432.411	2.577.194
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	497.016	1.432.411
Kokku rahajäägi muutus	-935.395	-1.144.783

EELK KONSISTOORIUM

Registrikood 80208720

NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

	Püsivate piirangutega netovara	Jaotamata kasum (kahjum)	Kokku
Aruandeaasta tulem 2021.a.	-	- 18.456	- 18.456
31.12.2021	520.188	16.382.072	16.902.260
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital			16.902.260
Tütarettevõtte bilansiline väärtus emaettevõtte konsolideerimata bilansis		-	500.210
Tütarettevõtte väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil			2.426.915
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2021			18.828.965
Aruandeaasta tulem 2022.a.	-	44.846	44.846
31.12.2022	520.188	16.426.918	16.947.106
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital			16.947.106
Tütarettevõtte bilansiline väärtus emaettevõtte konsolideerimata bilansis		-	1.172.643
Tütarettevõtte väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil			3.156.785
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2022			18.931.248
Aruandeaasta tulem 2023.a.	-	83.571	83.571
31.12.2023	520.188	16.510.489	17.030.677
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital			17.030.677
Tütarettevõtte bilansiline väärtus emaettevõtte konsolideerimata bilansis		-	1.172.643
Tütarettevõtte väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil			3.188.724
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2023			19.046.758

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 16.04.2024

Eesti Evangeelne Luterlik Kirik (registrikood: 80208720) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANDRUS MÖTTUS	Juhatuse liige	17.04.2024
OVE SANDER	Juhatuse liige	17.04.2024
ANTI TOPLAAN	Juhatuse liige	17.04.2024
KATRIN-HELENA MELDER	Juhatuse liige	18.04.2024
JOEL LUHAMETS	Juhatuse liige	22.04.2024
TIIT SALUMÄE	Juhatuse liige	23.04.2024
MARKO TIITUS	Juhatuse liige	24.04.2024
URMAS VIILMA	Juhatuse liige	24.04.2024

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Eesti Evangeelne Luterlik Kirik kirikukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Eesti Evangeelne Luterlik Kirik ja tema tütaretevõtja (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31.12.2023 ning konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31.12.2023 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on eespool toodu osas oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi liikvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mittevastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärtesitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;

- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

/digitaalselt allkirjastatud/

Taivo Epner

Vandeaudiitori number 167

Baker Tilly Baltics OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 84

Järve tn 2, Tallinn, Harju maakond, 11314

25.04.2024

Audiitorite digitaalallkirjad

Eesti Evangeelne Luterlik Kirik (registrikood: 80208720) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TAIVO EPNER	Vandeaudiitor	25.04.2024

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6277350
E-posti aadress	konsistoorium@eelk.ee